

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (БВП) - НАЦИОНАЛНО НИВО - III ТРИМЕСЕЧИЕ 2025 ГОДИНА - ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ

През третото тримесечие на 2025 г. брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 3.2% в сравнение с третото тримесечие на 2024 г. и с 0.7% спрямо второто тримесечие на 2025 г. по сезонно изгладени данни.

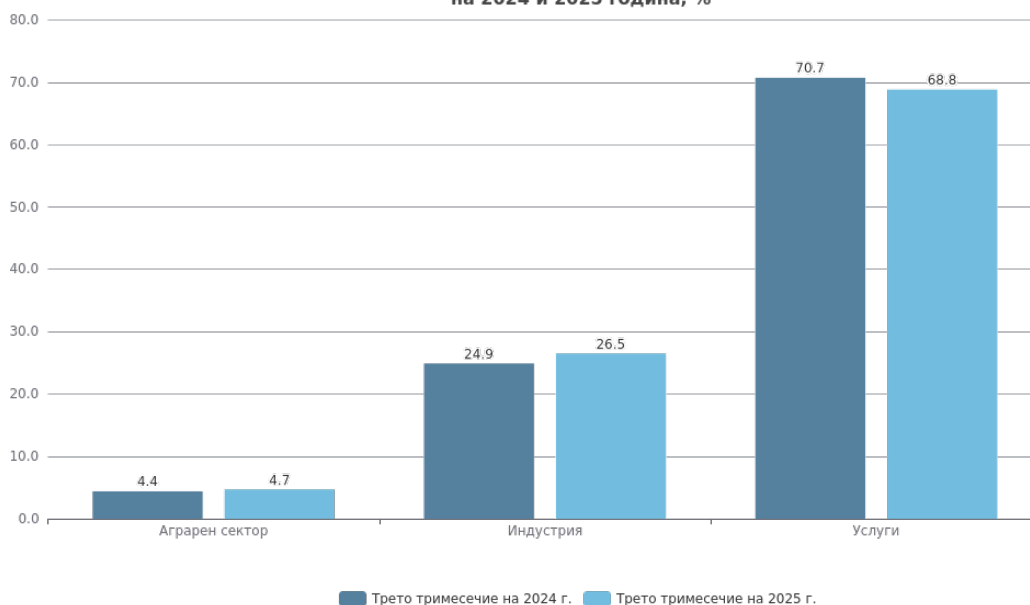
Трето тримесечие на 2025 година

БВП в стойностен обем, текущи цени

През третото тримесечие на 2025 г. произведеният БВП^[1] възлиза на 62 659.3 млн. лв. по текущи цени според предварителните данни (виж табл. 1 от приложението). На човек от населението се падат по 9 755 лв. от стойностния обем на показателя. При среден за тримесечието валутен курс от 1.674801 лв. за 1 щатски долар БВП възлиза на 37 413 млн. долара и съответно на 5 824 долара на човек от населението. Преизчислен в евро, БВП е 32 037 млн. евро, като на човек от населението се падат по 4 987 евро.

Създадената от отраслите на националната икономика брутна добавена стойност (БДС)^[2] през третото тримесечие на 2025 г. възлиза на 54 803.1 млн. лв. по текущи цени.

Фиг. 1. Структура на брутната добавена стойност по икономически сектори през третите тримесечия на 2024 и 2025 година, %

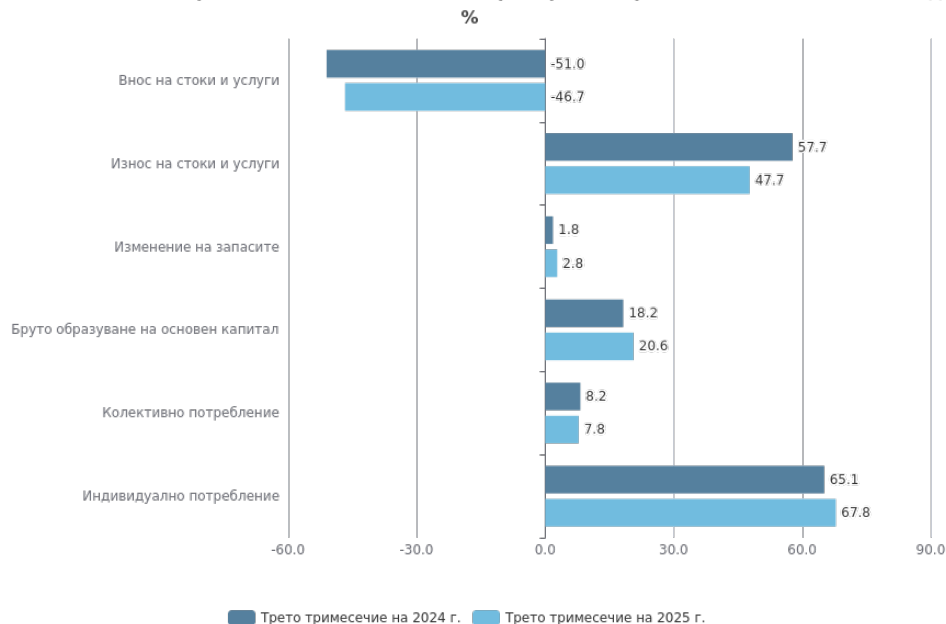

През третото тримесечие на 2025 г. относителният дял на аграрния сектор в добавената стойност на икономиката е 4.7%, което показва, че нараства с 0.3 процентни пункта спрямо третото тримесечие на 2024 година.

Индустриалният сектор увеличава относителния си дял в добавената стойност на икономиката с 1.6 процентни пункта - до 26.5%.

Относителният дял на добавената стойност, реализирана от дейностите в сектора на услугите, е 68.8%, като се намалява през третото тримесечие на 2025 г. с 1.9 процентни пункта в сравнение с третото тримесечие на 2024 година.

Фиг. 2. Компоненти на крайното използване на БВП през третите тримесечия на 2024 и 2025 година,

През третото тримесечие на 2025 г. за крайно потребление^[3] се изразходват 75.6% от БВП. Инвестициите (бруто образуване на основен капитал^[4]) формират 20.6% от БВП. Външнотърговското салдо от стоки и услуги е положително.

Темп на прираст на БВП и БДС по сезонно изгладени данни

Тримесечни изменения

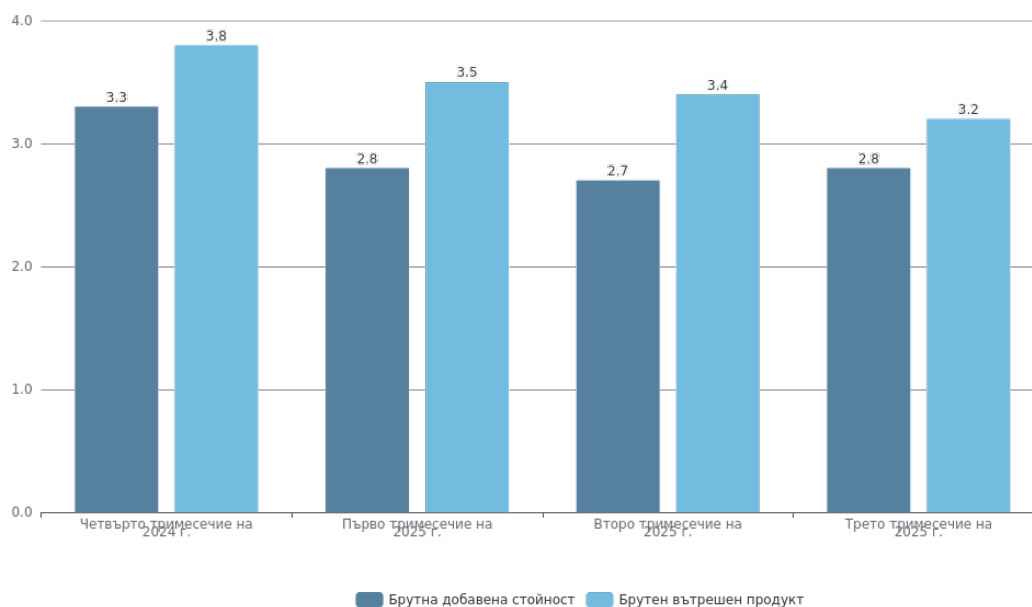
През третото тримесечие на 2025 г. БВП нараства с 0.7% спрямо предходното тримесечие според предварителните и сезонно изгладени данни (виж табл. 2 от приложението). Брутната добавена стойност в икономиката нараства също с 0.7% на тримесечна база.

Сезонно изгладените данни за третото тримесечие на 2025 година показват нарастване на крайното потребление с 1.5% и на бруто образуването на основен капитал с 1.9% спрямо предходното тримесечие. През третото тримесечие на 2025 г. износьт на стоки и услуги намалява с 1.3%, а вносьт на стоки и услуги се увеличава с 3.6% в сравнение с предходното тримесечие по сезонно изгладени данни.

Годишни изменения

През третото тримесечие на 2025 г. в сравнение с третото тримесечие на 2024 г. БВП нараства с 3.2%, а БДС - с 2.8%, според сезонно изгладените данни (виж табл. 2 от приложението).

Фиг. 3. Темп на прираст на БВП и на БДС спрямо съответното тримесечие на предходната година, %

Растежът на БДС се определя от увеличението при следните икономически дейности:

„Операции с недвижими имоти“ - с 6.7%, „Строителство“ - с 6.2%, „Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална работа“ - с 5.9%, „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“ - с 4.1%, „Култура, спорт и развлечения; други дейности; дейности на домакинствата като работодатели; недиференцирани дейности на домакинствата по производство на стоки и услуги за собствено потребление; дейности на екстериториални организации и служби“ - с 4.0%, „Финансови и застрахователни дейности“ - с 3.5%, „Селско, горско и рибно стопанство“ - с 3.2%, „Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности“ - с 2.8%, „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство“ - с 2.5%.

Спад е регистриран при „Добивна промишленост; преработваща промишленост; производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване“ - с 1.7%.

По отношение на компонентите на крайното използване влияние за регистрирания икономически ръст имат бруто капиталотообразуването с увеличение от 10.9% и крайното потребление с увеличение от 7.9%. През третото тримесечие на 2025 г. в сравнение със съответното тримесечие на предходната

година намаление се отчита при износа на стоки и услуги - с 5.6%, докато вносът на стоки и услуги нараства с 4.1%.

Методологични бележки

Тримесечните оценки на националните сметки за БВП и неговите компоненти се разработват в съответствие с методологическите принципи на Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз.

Изследването се провежда регулярно от 1996 година. Динамичните редове от данни по показатели са налични на уеб сайта на НСИ (www.nsi.bg).

Резултатите от изследването са предварителни. Те се основават на наличната месечна и тримесечна статистическа и административна информация и се актуализират ежегодно (9 месеца след края на отчетната година) с данни от годишните изчерпателни изследвания в областта на икономическата статистика, както и въз основа на актуализирана административна информация.

Брутният вътрешен продукт по пазарни цени е крайният резултат от производствената дейност на резидентните производствени единици. Той може да се дефинира по три начина:

- БВП е сума от брутната добавена стойност, създадена в икономиката, плюс данъците минус субсидиите върху продуктите;
- БВП е сума от крайно използваните продукти и услуги от резидентните единици плюс износа на стоки и услуги минус вноса на стоки и услуги;
- БВП е сума от компенсацията на наетите лица, нетните данъци върху производството и вноса, брутния опериращ излишък и смесения доход.

Брутната добавена стойност е разликата между произведената брутна продукция и междинните производствени разходи.

Сезонното изглаждане на статистическите показатели в НСИ се осъществява с помощта на официално препоръчания от Евростат софтуерен продукт JDemetra+ и се прилага алгоритъмът TRAMO/SEATS.

Прилага се директен метод за сезонно изглаждане, при който агрегираните показатели и техните компоненти се подлагат на самостоятелно изглаждане.

[1] **Брутният вътрешен продукт по пазарни цени** е крайният резултат от производствената дейност на резидентните производствени единици. Той може да се дефинира по три начина:

- БВП е сума от брутната добавена стойност, създадена от различните институционални сектори или различните икономически дейности на икономиката, плюс данъците минус субсидиите върху продуктите. БВП е балансова позиция в състава на производствената сметка за националната икономика;

- БВП е сума от категориите крайно използване на продукти и услуги от резидентните институционални единици (фактическо крайно потребление и бруто капиталобразуване) плюс износа на стоки и услуги минус вноса на стоки и услуги;

- БВП е сума от генерираните доходи в състава на сметка „Формиране на дохода“ (компенсация на наетите, данъци върху производството и вноса минус субсидии, брутен опериращ излишък и смесен доход).

[2] **Брутната добавена стойност по базисни цени** е балансираща позиция в състава на производствената сметка, изчислявана като разлика между произведената брутна продукция по базисни цени и междинните производствени разходи по цени на купувач.

[3] **Разходите за крайно потребление** включват разходите на резидентните институционални единици (домакинства, нетърговски организации, обслужващи домакинствата, държавно управление) за продукти и услуги, използвани за индивидуално потребление на населението и за колективно потребление на обществото. В съответствие с принципите на националната концепция разходите на домакинствата за индивидуално потребление включват разходи за продукти и услуги на територията на страната и в чужбина.

[4] **Бруто образуването на основен капитал** се състои от придобитите минус отписаните дълготрайни активи от резидентните производители през определения отчетен период. Дълготрайните активи могат да бъдат материални и нематериални активи, произведени в процеса на производството или от внос, които се използват многократно в производствения процес за повече от една година.

Приложение

Таблица 1. Брутен вътрешен продукт за третото тримесечие на 2025 г. по сезонно неизгладени данни

Показатели	Стойностен обем в текущи цени, млн. лв.	БДС - относителен дял, %	БВП - относителен дял, %
1. Брутна добавена стойност по икономически сектори (2+3+4):	54 803.1	100.0	87.5
2. Аграрен сектор	2 565.9	4.7	4.2
3. Индустрия	14 501.4	26.5	23.1
4. Услуги	37 735.8	68.8	60.2
5. Корективи	7 856.2		12.5
6. Брутен вътрешен продукт (1+5=7+10+13+16)	62 659.3		100.0
По елементи на крайното използване:			
7. Крайно потребление (8+9)	47 323.8		75.6
8. Индивидуално	42 465.5		67.8
9. Колективно	4 858.3		7.8
10. Бруто капиталообразуване (11+12)	14 691.0		23.4
11. В основен капитал	12 918.7		20.6
12. Изменение на запасите	1 772.3		2.8
13. Външнотърговско салдо (14 - 15)	644.5		1.0
14. Износ на стоки и услуги	29 888.8		47.7
15. Внос на стоки и услуги	29 244.3		46.7
16. Статистическа разлика	0.0		0.0

Таблица 2. Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти[1]

Показатели	Темп на прираст за четвърто тримесечие на 2024 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за първо тримесечие на 2025 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за второ тримесечие на 2025 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за трето тримесечие на 2025 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за четвърто тримесечие на 2024 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %	Темп на прираст за първо тримесечие на 2025 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %	Темп на прираст за второ тримесечие на 2025 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %	Темп на прираст за трето тримесечие на 2025 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %
1. Брутна добавена стойност по икономически сектори	0.9	0.4	0.8	0.7	3.3	2.8	2.7	2.8
2. Селско, горско и рибно стопанство	2.4	-0.7	-0.5	2.0	6.9	0.5	-2.0	3.2
3. Добивна промишленост; преработваща промишленост; производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	-1.1	-0.3	-0.5	0.2	-5.9	-4.3	-2.7	-1.7
4. Строителство	1.6	1.7	1.3	1.4	10.0	8.9	7.2	6.2
5. Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство	1.2	-0.3	-0.2	1.7	8.7	4.0	1.8	2.5
6. Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	1.1	1.3	1.0	0.7	3.6	4.9	5.1	4.1
7. Финансови и застрахователни дейности	2.5	-2.4	1.8	1.6	4.3	1.3	5.1	3.5
8. Операции с недвижими имоти	1.8	1.3	2.6	0.9	-1.6	1.8	5.7	6.7
9. Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	1.1	0.6	1.2	-0.2	3.0	3.7	4.1	2.8
10. Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална работа	2.4	0.9	2.0	0.6	5.4	5.5	4.1	5.9
11. Култура, спорт и развлечения; други дейности; дейности на домакинства като работодатели; недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление; дейности на екстериториални организации и служби	2.0	0.7	0.8	0.5	4.7	4.7	6.0	4.0
12. Корективи	3.2	-0.3	2.2	-0.2	9.3	8.1	7.6	4.9
13. Брутен вътрешен продукт	1.0	0.6	0.9	0.7	3.8	3.5	3.4	3.2

Показатели	Темп на прираст за четвърто тримесечие на 2024 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за първо тримесечие на 2025 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за второ тримесечие на 2025 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за трето тримесечие на 2025 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за четвърто тримесечие на 2024 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %	Темп на прираст за първо тримесечие на 2025 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %	Темп на прираст за второ тримесечие на 2025 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %	Темп на прираст за трето тримесечие на 2025 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %
По елементи на крайното използване:								
14. Крайно потребление	2.0	2.3	1.9	1.5	6.6	7.7	8.5	7.9
15. Индивидуално	2.4	2.4	1.7	2.1	6.7	8.1	8.3	9.0
16. Колективно	-1.0	2.3	2.5	-1.7	4.1	6.2	10.1	2.0
17. Бруто капиталообразуване	3.1	0.5	-0.6	7.6	5.7	13.5	2.8	10.9
18. В основен капитал	1.6	3.3	1.7	1.9	3.3	8.5	8.6	8.7
19. Изменение на запасите	.	.	.	.	.	.	.	.
20. Външнотърговско салдо	.	.	.	.	.	.	.	.
21. Износ на стоки и услуги	-1.0	-3.0	-0.3	-1.3	0.8	-2.7	-5.4	-5.6
22. Внос на стоки и услуги	1.8	0.9	-2.2	3.6	4.9	6.1	0.4	4.1
[1] Темпът на прираст е изчислен въз основа на сезонно изгладени верижно обвързани оценки на компонентите на БВП по средногодишни цени на 2020 година.								